

**Informatívna správa o implementácii projektov cezhraničnej spolupráce
ENPI – HU-SK-RO-UA 2007 – 2013
(vyhodnotenie 3. výzvy)**

1. Vyhodnotenie 3. výzvy

Dňa 30. septembra 2011 bola vyhlásená 3. výzva na predkladanie projektov. Hodnotiaci proces výzvy prebiehal počas celého roku 2012 a hodnotenie a schvaľovanie projektov bolo ukončené rozhodnutím Monitorovacieho výboru dňa 6. decembra 2012. V rámci výzvy boli otvorené všetky priority programu. Celková alokácia predstavovala 8.000.000,- Eur. Termín uzavretia výzvy bol stanovený na 31. január 2012.

Oblasti podpory a alokácia zdrojov 3. výzvy

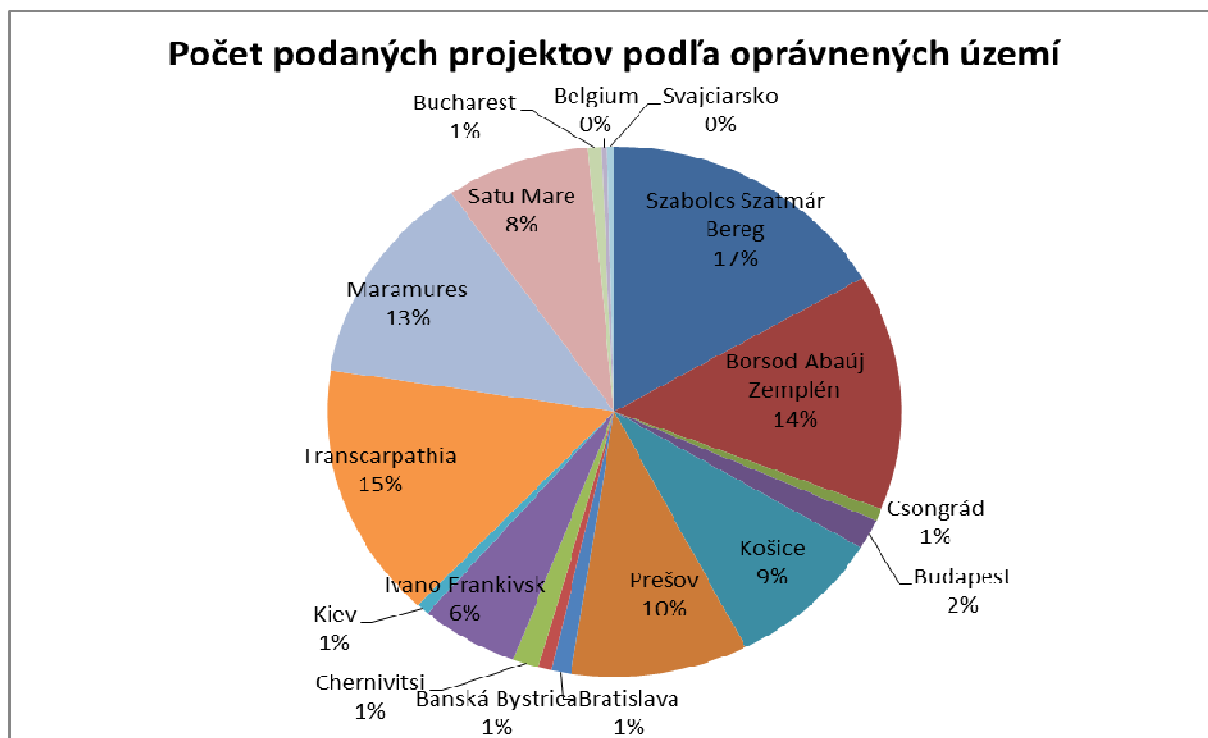
Priorita	Opatrenie	Alokácia na opatrenie v Eur
Priorita 1. Ekonomický a sociálny rozvoj	Opatrenie 1.1 Harmonizovaný rozvoj cestovného ruchu	1.000.000,-
	Opatrenie 1.2 Vytvorenie lepších podmienok pre MSP a rozvoj podnikania	275.000,-
Priorita 2. Zlepšenie kvality životného prostredia	Opatrenie 2.1 Ochrana životného prostredia, trvalodržateľný rozvoj a riadenie prírodných zdrojov	950.000,-
	Opatrenie 2.2 Pripravenosť na núdzové situácie	2.300.000,-
Priorita 4. Podpora spolupráce Ľudia ľuďom	Opatrenie 4.1 Inštitucionálna spolupráca	2.400.000,-
	Opatrenie 4.2 Neinvestičné projekty Ľudia ľuďom	1.075.000,-
Spolu		8.000.000,-

Pre potenciálnych žiadateľov o nenávratnú finančnú pomoc boli v spolupráci s STS a Branch Office Košice a Prešov v mesiaci október zorganizované na území KSK a PSK dva informačné dni (25.10.2011 – Prešov, 26.10.2011 – Košice), na ktorých boli pre účastníkov prezentované podmienky výzvy.

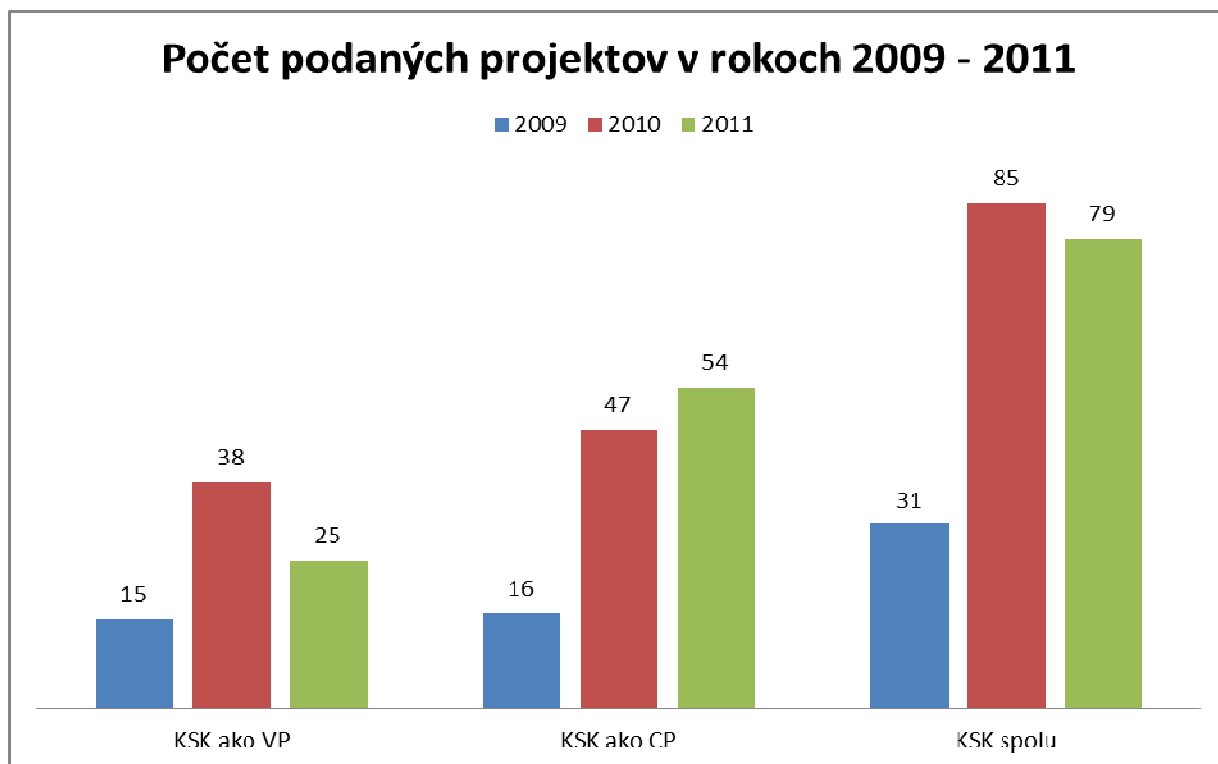
Dňa 22. novembra 2011 Spoločný technický sekretariát v spolupráci s Branch Office v Košiciach a Prešove zorganizoval fórum na vyhľadávanie partnerov v Užhorode. Zúčastnenci z Košického a Prešovského kraja mali zabezpečenú bezplatnú autobusovú dopravu na predmetné podujatie.

V dňoch 12. – 14. decembra 2011 sa uskutočnilo v Užhorode školenie žiadateľov k vyplňaniu žiadosti NFP. Zúčastnenci z Košického a Prešovského kraja mali zabezpečenú bezplatnú autobusovú dopravu na toto podujatie.

V rámci výzvy bolo odovzdaných 271 projektov v hodnote 74.776.705,15 Eur. Celkový počet podaných projektov, v ktorých vystupuje vedúci partner z územia Košického samosprávneho kraja je **25**. Celková hodnota týchto projektov predstavuje sumu **7.947.602,95 Eur**.

V porovnaní s druhou výzvou programu bol z územia KSK podaný nižší počet projektov. Kým v prvej výzve bolo podaných 15 projektov s vedúcim partnerom (VP) z územia KSK, v druhej výzve 38 projektov, v tretej výzve bolo podaných 25 projektov. Pri poklese záujmu žiadateľov o NFP vystupovať v pozícii VP projektov sme na druhej strane zaznamenali zvýšený záujem o projekty, v ktorých žiadatelia z KSK vystupujú v pozícii partnerov projektu. V týchto projektoch nastal nárast zo 47 projektov v roku 2010 na 53 projektov v roku 2011. **Celkový počet podaných projektov**, v ktorých vystupuje žiadateľ z územia KSK sa znížil oproti druhej výzve z 81 projektov na **79 projektov**.

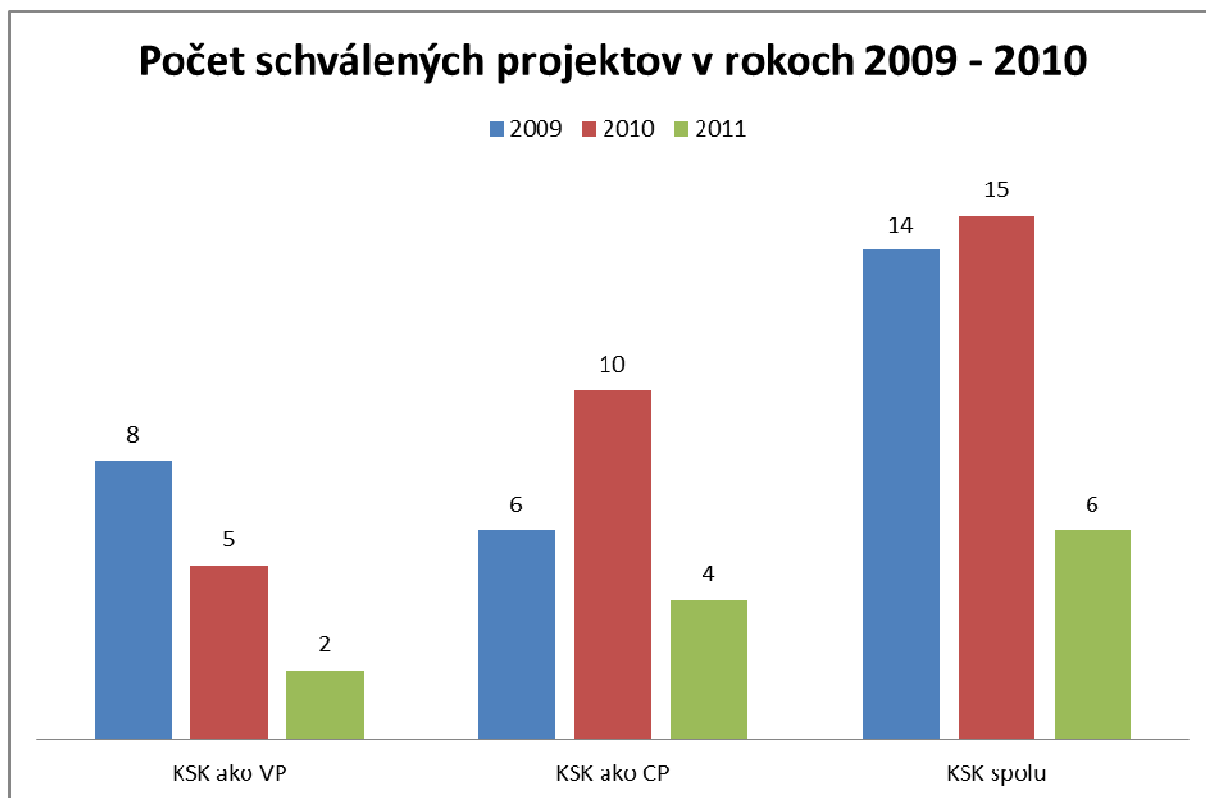

Úbytok podaných projektov pripisujeme hlavne zníženiu počtu informačných dní v KSK. V roku 2009 bol zorganizovaný len jeden informačný deň s účasťou 25 potenciálnych žiadateľov, zatiaľ čo v nasledujúcom roku 2010 bolo zorganizovaných 5 informačných dní s účasťou viac ako 200 potenciálnych žiadateľov. V roku 2011 z dôvodu úsporných opatrení na STS bol organizovaný len jeden informačný deň na Úrade Košického samosprávneho kraja s 50 účastníkmi a jeden informačný deň na Úrade Prešovského samosprávneho kraja.

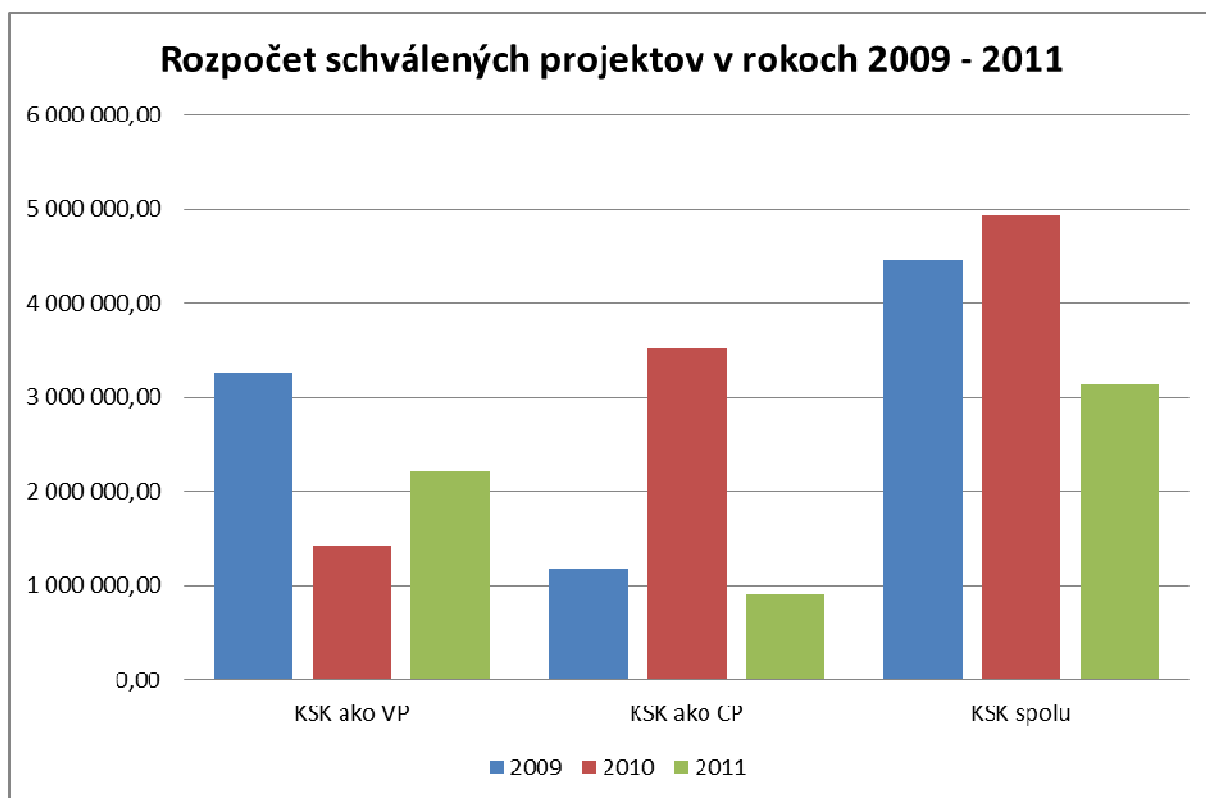
Nižší počet podaných projektov je odrazom aj tej skutočnosti, že na poslednú výzvu z Programu ENPI bol alokovaný nízky objem finančných prostriedkov – 8 mil. Eur, čo mnohých záujemcov odradilo od podávania ŽoNFP.

Dňa 6. decembra 2012 zasadal Spoločný monitorovací výbor programu a rozhodol o **schválení 30 projektov** a o zaradení 23 projektov do rezervného zoznamu. Za Košický kraj bolo schválených celkom **6 projektov**, z toho 2 projekty, ktoré sa budú realizovať na území KSK a ako vedúci partner vystupuje subjekt zo SR v objeme 2.219.909,23 Eur a 4 projekty v objeme 907.027,68 Eur, v ktorom žiadateľ z územia KSK vystupuje ako cezhraničný partner. Celkový objem zdrojov schválených projektov, ktoré sa budú realizovať na území KSK v spolupráci s cezhraničnými partnermi predstavuje sumu **3.126.936,91 Eur**.

Pokles počtu podaných projektov sa odzrkadľuje aj v poklese schválených projektov. V prvej výzve bolo schválených 8 projektov s vedúcim partnerom z územia KSK, v druhej výzve bolo 5 takýchto projektov, v aktuálnej tretej výzve boli schválené dva projekty z územia KSK. Nárast oproti roku 2010 nenastal ani v projektoch, v ktorých vystupujú žiadatelia z územia KSK ako cezhraniční partneri. V prvej výzve bolo schválených 6 projektov, v druhej výzve 10. V poslednej tretej výzve boli schválené 4 projekty.

Celkový objem finančných prostriedkov, ktoré sa rozdelia medzi vedúcich a cezhraničných partnerov projektov na území KSK predstavuje sumu **3.126.936,91 Eur** čo je **36% alokácie tretej výzvy**.

Prehľad vyhodnotenia 3. výzvy ENPI – HU-SK-RO-UA

Štát		projektov				Rozpočet				Počet schválených				Počet schválených v %				Rozpočet schválených				Rozpočet schválených v %			
Rok		2009	2010	2012	Spolu	2009	2010	2012	Spolu	2009	2010	2012	Spolu	2009	2010	2012	Spolu	2009	2010	2012	Spolu	2009	2010	2012	Spolu
SR	Košický kraj ako vedúci partner	15	38	25	78	5 084 540,16 EUR	14 274 170,39 EUR	7 947 602,95 EUR	27 306 313,50 EUR	8	5	2	15	17,02	17,02	6,67	12,20	3 267 135,43 EUR	1 414 479,54 EUR	2 219 909,23 EUR	6 901 524,20 EUR	19,58	7,95	25,64	16,00
	Košický kraj ako partner	16	47	54	117	360 017,00 EUR	16 184 892,61 EUR	13 529 345,95 EUR	30 074 255,56 EUR	6	10	4	20					1 185 727,00 EUR	3 516 182,14 EUR	907 027,68 EUR	5 608 936,82 EUR				
	Košický kraj spolu	31	85	79	195	8 684 647,16 EUR	30 459 063,00 EUR	21 476 948,90 EUR	60 620 659,06 EUR	14	15	6	35					4 452 862,43 EUR	4 930 661,68 EUR	3 126 936,91 EUR	12 510 461,02 EUR				
	Prešovský kraj ako vedúci partner	8	20	27	55	1 777 745,66 EUR	6 658 344,31 EUR	7 022 278,23 EUR	15 458 368,20 EUR	3	4	0	7	6,38	6,38	0,00	5,69	1 011 653,91 EUR	1 699 494,27 EUR	0,00 EUR	2 711 148,18 EUR	6,06	9,55	0,00	6,29
	Prešovský kraj ako partner	12	12	18	42	3 112 921,33 EUR	4 936 424,58 EUR	6 367 585,84 EUR	14 416 931,75 EUR	3	2	2	7					1 002 393,48 EUR	594 815,40 EUR	539 353,05 EUR	2 136 561,93 EUR				
	Prešovský kraj spolu	20	32	45	97	4 890 666,99 EUR	11 594 768,89 EUR	13 389 864,07 EUR	29 875 299,95 EUR	6	6	2	14					2 014 047,39 EUR	2 294 309,67 EUR	539 353,05 EUR	4 847 710,11 EUR				
	Bratislavský kraj spolu	0	3	0	3	0,00 EUR	417 332,00 EUR	0,00 EUR	417 332,00 EUR	0	1	0	1					0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR				
	Banskobystrický kraj spolu	0	0	3	3	0,00 EUR	0,00 EUR	1 524 073,11 EUR	1 524 073,11 EUR	0	0	1	1					0,00 EUR	0,00 EUR	299 902,67 EUR	299 902,67 EUR				
Σ SR		51	117	127	295	13 575 310,79 EUR	42 053 831,89 EUR	36 390 886,08 EUR	92 020 028,76 EUR	20	21	9	50					6 466 909,82 EUR	7 224 971,35 EUR	3 966 192,63 EUR	17 658 073,80 EUR				
Σ SR ako partneri		28	59	74	161	6 713 028,33 EUR	21 121 317,19 EUR	21 080 280,78 EUR	48 914 626,30 EUR	9	12	7	28					2 188 120,48 EUR	4 110 997,54 EUR	1 746 283,40 EUR	8 045 401,42 EUR				
Σ SR ako vedúci partneri		23	58	56	137	6 862 282,46 EUR	20 932 514,70 EUR	16 948 786,11 EUR	44 743 583,27 EUR	11	9	2	22	23,4	23,40	6,67	17,89	4 278 789,34 EUR	3 113 973,81 EUR	2 219 909,23 EUR	9 612 672,38 EUR	25,64	17,50	25,64	22,28
HU		63	92	91	246	14 337 961,19 EUR	30 134 553,36 EUR	23 305 794,69 EUR	67 778 309,24 EUR	13	10	13	36	27,66	27,66	43,33	29,27	3 442 727,44 EUR	3 597 838,86 EUR	2 371 342,27 EUR	9 411 908,57 EUR	20,63	20,22	27,39	21,82
RO		35	58	59	152	8 760 497,17 EUR	17 090 287,28 EUR	14 250 596,76 EUR	40 101 381,21 EUR	5	13	8	26	10,64	10,64	26,67	21,14	1 033 385,74 EUR	4 881 521,64 EUR	2 322 704,55 EUR	8 237 611,93 EUR	6,19	27,44	26,83	19,10
UA		27	48	63	138	11 346 667,90 EUR	17 177 591,61 EUR	20 001 527,59 EUR	48 525 787,10 EUR	18	14	7	39	38,3	38,30	23,33	31,71	7 932 153,90 EUR	6 198 696,81 EUR	1 743 355,40 EUR	15 874 206,11 EUR	47,53	34,84	20,14	36,80
GER		0	1	0	1	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00	0,00	0,00	0,00
SUI		0	0	1	1	0,00 EUR	0,00 EUR	270 000,00 EUR	270 000,00 EUR	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00	0,00	0,00	0,00
BEL		0	0	1	1	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00	0,00	0,00	0,00
Σ		148	257	271	676	41 307 408,72 EUR	85 334 946,95 EUR	74 776 705,15 EUR	201 419 060,82 EUR	47	46	30	123	100,00	100,00	100,00	100,00	16 687 056,42 EUR	17 792 031,12 EUR	8 657 311,45 EUR	43 136 398,99 EUR	100,00	100,00	100,00	100,00

2. Investičné projekty cezhraničnej infraštruktúry

V rámci **Priority 3: Zvýšenie efektívnosti na hraniciach** Programu ENPI sa uskutočnili nasledujúce kroky:

- žiadosť o NFP bola podaná 1. novembra 2011,
- administratívna kontrola na STS bola ukončená 5. decembra 2011,
- SMV schválila administratívnu kontrolu 23. decembra 2011,
- Európska komisia vydala rozhodnutie o schválení projektu 27. februára 2012,
- SRO vydalo potvrdenie pre žiadateľa o schválení projektu 16. mája 2012,
- školenie pre partnerov projektu 29. mája 2012 v Bratislave,
- 30. novembra 2012 bola schválená žiadosť o zmenu vedúceho partnera kvôli administratívnej reforme v SR – vedúcim partnerom sa stala Finančná správa SR a partnerom sa stalo Ministerstvo financií SR,
- 30. novembra 2012 bola zmena schválená,
- k začatiu realizácii projektu je potrebné podpísať dohodu o spolupráci medzi partnermi projektu (čaká sa na založenie projektového bankového účtu Ukrajinského partnera, ktorý je súčasťou partnerskej zmluvy),
- indikatívny termín podpisu zmluvy o NFP: január 2013.

V rámci **Priority 3: Zvýšenie efektívnosti na hraniciach** Programu ENPI na bilaterálnych rokovaníach medzi Slovenskou a Ukrajinskou stranou sa dohodli podmienky realizovania nasledovných aktivít:

Ukrajinská strana bude realizovať iba jednu aktivitu:

Rekonštrukcia hraničného priechodu Vyšné Nemecké – Užhorod – 3.910.000 Eur

Navrhované objekty rekonštrukcie:

- stanoviská pre colnú prehliadku osobných a nákladných automobilov smerujúcich na Ukrajinu,
- služobné priestory pre colníkov a prihraničnej stráže na termináli osobnej a autobusovej prepravy,
- servisná jama na vyhľadávanie,
- pavilóny medzi pruhmi pre colníkov / pohraničnú stráž,
- skladovacie a parkovacie miesta pre zadržané vozidlá a komodity,
- vstupné pavilóny pre cestu z Ukrajiny,
- modul pavilónov pri vstupe z UA strany pre colníkov, prihraničnú stráž a pre prevádzkový personál,
- pavilóny pre služobné vozidlá z UA strany,
- váhy pre nákladné automobily pri vstupe z UA strany „červený koridor“,
- automatické závory a spomaľovače pri vstupe z UA strany, CCTV kamery, zariadenia pre obmedzenie maximálnej výšky vozidla,
- ochranné zariadenia v pruhoch s nebezpečným nákladom.

Slovenská strana bude realizovať projekt v troch častiach:

Rekonštrukcia hraničného priechodu Vyšné Nemecké – Užhorod – 1.650.000 Eur

Rekonštrukcia pracovných stánkov na osobnú dopravu na Slovenskej strane:

- likvidácia starej asfaltovej cesty, ostrovčekov, detektorov radiácie, brodov, dopravných značiek, tréningovej steny,
- príprava terénu,
- rekonštrukcia kanalizácie,
- výstavba novej cesty, ostrovčekov (bezpečnostných zón), portálov, detektorov

- radiácie, semaforov, rámp, brodov, dopraných značiek,
- nákup a inštalácia elektrických alternatívnych zdrojov pre zabezpečenie nepretržitej prevádzky,
- rekonštrukcia a modernizácia časti starej administratívno-prevádzkovej budovy,
- nákup cestnej čistiacej techniky.

Rekonštrukcia hraničného priechodu Veľké Slemence – 560.000 Eur

Rekonštrukcia hraničného priechodu:

- odstránenie starých mobilných buniek,
- nákup a inštalácia nových mobilných objektov s inžinierskymi sieťami a zastrešenie hraničného priechodu,
- premiestnenie detektorov žiarenia a inžinierskych sietí,
- nákup a inštalácia alternatívnych zdrojov elektrickej energie, pre zabezpečenie nepretržitej prevádzky.

Modernizácia colnej kontroly na Slovensko – Ukrajinských hraničných priechodoch (Vyšné Nemecké, Ubl'a, Čierna nad Tisou, Matovce) – 560.000 Eur

Navrhované aktivity:

- nákup zariadenia na kontrolu batožiny,
- nákup vysokozdvížných vozíkov na vykladanie a nakladanie tovarov,
- nákup zariadenia na kontrolu vozidla,
- nákup zariadení pre jednoduchšiu a účinnejšiu colnú kontrolu,
- stavebné práce na hraničnom priechode Matovce – vybudovanie prístupového rebríka, bleskozvodov, prístupu k skenerom a budovám, ochrana elektrického vedenia.

Všetky aktivity projektu slovenskej strany predstavujú indikatívnu výšku cca **2,77 mil. Eur**.

3. Príprava programu ENI – HU-SK-RO-UA 2014 – 2020

Prvé zasadnutie Spoločnej programovej komisie (SPK) sa uskutočnilo 7. decembra 2012 v obci Bodrogkeresztúr (Maďarsko), ktorého sa zúčastnili členovia monitorovacieho výboru Programu ENPI – HU-SK-RO-UA 2007 – 2013. Zástupcovia Európskej komisie prezentovali Implementačné pravidlá a stratégiu programu ENI 2014 – 2020, vymenovali sa členovia SPK a prijali sa Pravidlá a postupy (Rules of procedures) SPK. Diskutovalo sa o skúsenostiach z predchádzajúceho programovacieho obdobia 2007 – 2013, zároveň boli vymenované výhody a nevýhody programu ENPI:

Výhody:

- výhodné financovanie pre žiadateľov,
- investičné projekty cezhraničnej infraštruktúry ako dobrý nástroj pre národné strategické projekty,
- možnosť využívania 7% rozpočtu na administratívne náklady projektu.

Nevýhody:

- problémy s preklenutím obdobia medzi prvou a druhou platbou, dlhý proces overovania oprávnenosti nákladov,
- komplikovaná implementácia štvorstranného programu kvôli veľkému počtu zapojených štátov (ťažko dosiahnuteľný konsenzus na zasadnutiach SMV),
- nejasné postavenie programových orgánov hlavne v prípade vysunutých pracovísk (Branch office).

Štvorstranné programy, v ktorých niektoré krajiny nemajú spoločné hranice (Slovensko a Rumunsko) sú skôr typické pre programy nadnárodnej spolupráce ako pre programy cezhraničnej spolupráce. V súčasnej situácii bolo často ťažko pripraviť projekty ktoré by mali pozitívny vplyv na celé programové územie.

Vzhľadom na efektívnosť 4-strannej cezhraničnej spolupráce je nutné vyzdvihnúť zložitosť prípravy projektov ako aj rozhodovacích procesov, čo sa prejavuje predovšetkým v ťažko dosiahnuteľných konsenzoch pri výbere projektov na zasadnutiach SMV. Slovenská strana na čele s Národným riadiacim orgánom (RO) programu (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka) je pripravená diskutovať o tom, ako vytvoriť nový a efektívny systém výberu projektov pre ďalšie programovacie obdobie 2014 – 2020.

V súvislosti s vyššie uvedeným MPaRV navrhol rozdelenie programu do trojstranného (HU-SK-UA), prípadne dvojstranného programu s Ukrajinou z dôvodu zjednodušenia zložitosti implementačného procesu, vrátane mechanizmu rozhodovania a zvýšenia účinnosti riadiacich orgánov. RO zastáva názor, že tieto významné zmeny by mohli prispieť k vyššej kvalite výstupov projektov, ktoré by boli prínosom pre rozvoj cezhraničného regiónu.

V Košiciach, 10.1.2013

Spracoval: Bc. Štefan Zachariaš, ORRPaIP